

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 4/2001 vp

Hallituksen esitys Makedonian kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 3 päivänä toukokuuta 2001 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Makedonian kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvi-

en määräysten voimaansaattamisesta (HE 42/2001 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina
- ulkoasiainneuvos Teppo Takala, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Makedonian kanssa 25 päivänä tammikuuta 2001 allekirjoitetun sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen ja voimaansaattamislakiehdotuksen. Sopimuksen tarkoituksena on edistää ja tiivistää taloudellista yhteistyötä Makedonian kanssa ja selkiinnyttää erityisesti sijoituksia koskevia oikeudellisia perusteita maiden välillä. Sopimuksen avulla halutaan varmistaa suotuisat edellytykset toisen sopimuspuolen kansalaisten ja yritysten sijoituk-

sille toisessa sopimusmaassa sekä tunnustetaan tarve suojella niitä.

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyy lakiehdotus eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Entisen Jugoslavian tasavalloista Makedonia ei

ollut suoraan osallisena Jugoslavian hajoamiseen liittyneissä väkivaltaisissa konflikteissa

1990-luvulla. Maan talous kärsi kuitenkin merkittävästi Jugoslavian hajoamisesta, esimerkiksi YK:n Jugoslavian liittotasavaltaan kohdistaman saarron seurauksena. Kosovon kriisi ja sen mukana myös Makedoniaan tulleet suuret pakolaismäärät aiheuttivat maan taloudelle suurta raskautusta.

Makedonian talouden liberalisointi aloitettiin vuonna 1993 mm. hyväksymällä yksityistämistä sekä ulkomaisia investointeja koskevat lait. Ulkomaiset investoinnit ovat hallituksen esityksen mukaan kuitenkin vielä jääneet matalalle tasolle.

Euroopan unionin aloitteesta laaditun Kaakkois-Euroopan vakaussopimuksen puitteissa on pyritty luomaan suotuisa ilmapiiri ulkomaisille investoinneille Länsi-Balkanin alueella. Euroopan unioni on myös erityisen vakautus- ja assosiaatioprosessin (Stabilisation and Association Process) avulla pyrkinyt lähentämään alueen demokraattisten valtioiden suhteita Euroopan unioniin. Makedonia allekirjoitti ensimmäisenä alueen valtioista Euroopan unionin kanssa tämän prosessin mukaisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen huhtikuussa 2001. Valiokunta antoi tukensa tämän sopimuksen tekemiselle lokakuussa 1999 lausunnossaan UaVL 12/1999 vp.

Suomen kauppa Makedonian kanssa on esityksen mukaan ollut vähäistä, eikä suomalaisyrityksillä toistaiseksi ole investointeja Makedoniassa. Esityksen perusteluissa investointisuojausopimuksen tekemistä pidetään perusteltuna jo tässä vaiheessa ottaen huomioon tavoitteet maan investointiolosuhteiden parantamiseksi. Valiokunta yhtyy tähän kantaan.

Makedonian poliittinen tilanne on kevään 2001 aikana kehittynyt huolestuttavaan suuntaan maan Kosovon vastaisella raja-alueella ta-

pahtuneiden maan armeijan ja alueen albaaniväestön välisten väkivaltaisten yhteenottojen takia. Valiokunta pitää tärkeänä, myös EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kehityksen kannalta, että EU hyvässä yhteistyössä muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa jatkaa määrätietoista ponnistelujaan kriisin rauhanomaiseksi ratkaisemiseksi.

Valiokunta on korjannut voimaansaattamislain 1 §:ssä sopimuksen tekopaikaksi Skopjen ehdotuksessa virheellisesti tekopaikaksi mainitun Helsingin sijasta.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Skopjessa 25 päivänä tammikuuta 2001 tehdyn Suomen hallituksen ja Makedonian hallituksen välisen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana paitsi 1 § seuraavasti:

1 §

Skopjessa 25 päivänä tammikuuta 2001 tehdyn Suomen hallituksen ja Makedonian hallituksen välisen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Liisa Jaakonsaari /sd	Juha Korkeaoja /kesk
vpj.	Henrik Lax /r	Outi Ojala /vas
jäs.	Ulla Anttila /vihr	Mirja Ryyänen /kesk
	Bjarne Kallis /skl	Ben Zyskowitz /kok
	Antero Kekkonen /sd	vjäs. Saara Karhu /sd
	Kimmo Kiljunen /sd	
		Kari Myllyniemi /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Antti Pelttari.